

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/14/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1712219428
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1712219428.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Janákovvej a členiek senátu JUDr. Otílie Belavej a Mgr. Jany Janics Bajánkovej v právnej veci žalobcu: M. R., G.. XX.XX.XXXX, K. M. XXXX/X, K., zastúpeného: Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s.r.o., so sídlom: Prievozská 4/B, Bratislava, proti žalovanej: U. A., G.. XX.XX.XXXX, K. G. XXX/XX, A. W., zastúpenej: Hudec s.r.o., so sídlom: Lazaretská 23, Bratislava a Advokátska kancelária AŠTARY, s.r.o., so sídlom: Mariánske námestie 29/6, Žilina, o neúčinnosť právneho úkonu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 14. septembra 2021, č.k. 5C/305/2012-663, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanej sa proti žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti tohto rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu v celom rozsahu (výrok I.), žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok II.) a výrokom III. zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením bývalého Okresného súdu O., č.k. 5C/305/2012-41 zo dňa 28.11.2012. V dôvodoch napadnutého rozsudku zhrnul skutkové zdôvodnenie žaloby, podľa ktorého sa žalobca domáhal, aby súd určil, že zmluva o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov uzatvorenej medzi žalovanou U. A. Q. Z. A. dňa 11.10.2010 (ďalej aj ako „zmluva o vyporiadaní BSM“) je voči žalobcovi neúčinná. Na základe zmluvy o vyporiadaní BSM nadobudla žalovaná výlučné vlastnícke právo k nehnuteľnostiam:

- rodinný dom so súpisným č. XXX, postavený na pozemku parc. č. XXXX/X, okres: O., obec: A. W., k.ú. A. W., zapísaný na LV č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- rodinný dom so súpisným č. XXX, postavený na pozemku parc. č. XXXX/X, okres: O., obec: A. W., k.ú.: A. W., zapísaný na LV č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- rozostavaná stavba bez súpisného čísla, postavená na pozemku parc. č. XXXX/X, okres: O., obec: A. W., k.ú. A. W., zapísaná na LV č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu, na pozemku parc. č. XXXX/X, o výmere 385 m², okres: O., obec: A. W., k.ú. A. W., zapísaná na LV č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemok parc. č. XXXX/X, o výmere 385 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, okres: O., obec: A. W., k.ú. A. W., zapísaný na LV č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,

- pozemok, parc. č. XXXX/X, o výmere 298 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, okres: O., obec: A. W., k.ú. A. W., zapísaný na LV č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemok, parc. č. XXXX/X, o výmere 426 m², druh pozemku: záhrady, okres: O., obec: A. W., k.ú. A. Y. W., zapísaný na LV č. XXXX vedený Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemku, parc. č. XXXX/X, o výmere 552 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, okres: O., obec: A. W., k.ú. A. W., zapísaného na LV č. XXXX vedený Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemku, parc. č. XXXX/X, o výmere 401 m², druh pozemku: záhrady, okres: O., obec: A. W., k.ú. A. W., zapísaný na LV č. XXXX vedený Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemok, parc. č. XXXX/X, o výmere 121 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, okres: O., obec: A. W., k.ú. A. W., zapísaný na LV č. XXXX vedený Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemok, parc. č. XXXX/X, o výmere 187 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, okres: O., obec: A. W., k.ú. A. W., zapísaný na LV č. XXXX vedený Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemok, parc. č. XXXX/X, o výmere 489 m², druh pozemku: záhrady, parcela registra C, okres: O., obec: A. W., k.ú. A. W., zapísaný na LV č. XXXX vedený Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,

2. Žalobu odôvodnil tým, že k ukráteniu žalobcu došlo konaním žalovanej v čase, keď žalobca mal voči dlžníkovi Z. A. vymáhateľnú pohľadávku, uzavrela žalovaná s Z. A. zmluvu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Uzavretím zmluvy strany znemožnili vymožitelnosť danej pohľadávky, pričom žalovaná vedela o úmysle ukrátiť uspokojenie žalobcu. Hmotnoprávne podmienky na odporovanie zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov boli splnené, nakoľko od uzavretia zmluvy ku dňu podania žaloby neuplynuli tri roky. Súd prvej inštancie uzneseniami č.k. 5C/305/2012-391 zo dňa 23.07.2018 a č.k. 5C/305/2012-472 zo dňa 23.01.2020 pripustil zmenu žaloby žalobcu doručenej dňa 12.12.2017 a 14.01.2020. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania preukázané, že Správa katastra O. na základe rozhodnutia č. Z.-XXXX/XXXX zo dňa 22.10.2010 povolila vklad vlastníckeho práva na základe dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov uzatvorenej medzi U. A.M. Q. Z. A. zo dňa 11.10.2010, pričom prílohou rozhodnutia bola zmluva o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 11.10.2010. Na pojednávaní konanom dňa 16.10.2018 predložila právna zástupkyňa žalobcu zmluvu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 25.08.2010, pričom porovnaním oboch zmlúv súd prvej inštancie zistil, že sa odlišujú v článku I., bode 1.3 zmluvy, nakoľko zmluva zo dňa 11.10.2010 na rozdiel od zmluvy zo dňa 25.08.2010 neobsahovala údaj o rodinnom dome (postavenom počas manželstva na pozemkoch zapísaných ma liste vlastníctva č. XXXX, k.ú. O.) a v článku II., bod 2.1.3. zmluvy zo dňa 11.10.2010 absentoval údaj o špecifikácii nehnuteľnosti, ktorej vlastníkom sa stal Z. A.. Zo svedeckej výpovede M.. W. V., bývalej právnej zástupkyne žalovanej v konaní o rozvod manželstva a vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov súd prvej inštancie zistil, že v návrhu zmluvy z augusta 2020 bol rodinný dom v A. W., ako aj rozostavaný rodinný dom na Cajle, ktorý do zmluvy informatívne zahrnula a vzhľadom na to, že správa katastra zmluvu neprijala, vyhotovila zmluvu z októbra 2010, v ktorej rozostavaná stavba nefigurovala.

3. Za tohto skutkového stavu, citujúc ust. § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka dospel súd prvej inštancie k záveru nedôvodnosti žaloby. Poukázal na to, že odporovacia žaloba je prostriedkom, ktorým sa veriteľ na súde môže domáhať, že právne úkony učené dlžníkom ktoré z hľadiska veriteľa ukracujú uspokojenie jeho pohľadávky a ktoré urobil dlžník práve s úmyslom poškodiť veriteľa, budú voči nemu právne neúčinné. Zdôraznil, že v prípade, že by veriteľ nepodal odporovaciu žalobu na súd v lehote troch rokov po urobení právneho úkonu dlžníkom (resp. po jeho účinnosti), jeho právo zaniká. Na túto situáciu musí súd prihliadať ex offo, keďže ide o prekluzívnu lehotu. Ďalej uviedol, že petit odporovacej žaloby musí obsahovať určité a zrozumiteľné označenie odporovaného právneho úkonu, a to uvedením účastníkov právneho úkonu, jeho dátumu a predmetu. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobca podal dňa 14.11.2012 žalobu o určenie neúčinnosti zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 11.10.2010, a následne žalobca dňa 12.12.2017 podal návrh na pripustenie zmeny žalobného petitu, ktorému súd prvej inštancie vyhovel dňa 23.07.2018, čím sa predmetom konania stalo určenie neúčinnosti zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 25.08.2010. Žalobca opätovne podal návrh na pripustenie zmeny

žalobného petitu dňa 14.01.2020, ktorému súd prvej inštancie vyhovel dňa 23.01.2020, a predmetom konania (tak ako v pôvodnej žalobe) bolo určenie neúčinnosti zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 11.10.2010. Mal preto za preukázané, že žalobca sa domáhal určenia neúčinnosti zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 11.10.2010 až odo dňa 14.01.2020, kedy súdu prvej inštancie doručil návrh na pripustenie zmeny žaloby. S poukazom na to, že k uzatvoreniu zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov medzi U.L. A. Q. Z. A. došlo dňa 11.10.2010 a právne účinky povolenia vkladu správou katastra nastali dňa 22.10.2010, súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca uplatnil v dôsledku zmeny žalobného petitu na súde odporovací nárok dňa 14.01.2020 a žaloba bola teda podaná po uplynutí trojročnej prekluzívnej lehoty. Ďalej uviedol, že časť lehoty uplynula pred podaním žaloby, teda od 22.10.2010 do 13.11.2012. Podaním žaloby lehota prestala plynúť a začala opäť plynúť dňa 12.12.2017, kedy žalobca podal návrh na zmenu petitu, a definitívne uplynula dňa 19.11.2018, t.j. pred podaním žaloby plynula 2 roky a 23 dní a v priebehu súdneho konania zvyšných 342 dní. Súd prvej inštancie vyhodnotil ako nespornú skutočnosť, že žalovaná a Z. A. uzatvorili dve zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a to dňa 25.08.2010 a 11.10.2010, z ktorých však účinnosť nadobudla len zmluva zo dňa a to povolením vkladu vlastníckeho práva správou katastra dňa 22.10.2010. Uviedol, že zmluvy sa nelíšia len dátumom ich uzavretia, obsahovo nie sú totožné, rozdiel sa týka predmetu zmluvy, a to jednej nehnuteľnosti, ktorá sa v zmluve z 11.10.2010 nenachádza. Z uvedeného súd prvej inštancie vyvodil záver, že sa jedná o dva odlišné právne úkony, pričom povinnosťou žalobcu bolo jednoznačným a nezameniteľným spôsobom označiť odporovaný právny úkon a to uvedením účastníkov právneho úkonu, jeho dátumu a predmetu sporu. Uviedol, že nárok bol síce žalobou uplatnený včas, teda pred uplynutím prekluzívnej lehoty, avšak žalobca bez uvedenia dôvodu žalobu zmenil (podaním návrhu na zmenu žaloby dňa 12.12.2017), čím začala opäť plynúť prekluzívna lehota pre odporovateľnosť zmluvy z 11.10.2010, ktorá márne uplynula dňa 19.11.2018. Keďže bol návrh na zmenu petitu, na základe ktorého sa predmetom sporu opätovne stalo určenie neúčinnosti zmluvy zo dňa 11.10.2010, podaný až dňa 14.01.2020, teda po uplynutí prekluzívnej lehoty, preto v celom rozsahu žalobu zamietol.

4. K námietke žalobcu týkajúcej sa oneskorene vnesenej námietky žalovanej vo vzťahu k márnemu uplynutiu prekluzívnej lehoty, súd prvej inštancie uviedol, že na uplynutie prekluzívnej lehoty prihliada z úradnej povinnosti, a to v akomkoľvek štádiu konania. K argumentácii žalobcu, že nemal prístup ku katastrálnemu spisu, a teda nemohol vedieť, na základe, ktorej zmluvy bol povolený vklad vlastníckeho práva, súd prvej inštancie uviedol, že žalobca už v žalobe uplatnil odporovací nárok voči zmluve z 11.10.2010, ktorú dokonca k žalobe pripojil ako listinný dôkaz. V tejto súvislosti sa súd prvej inštancie stotožnil s argumentáciou žalovanej, že neskoršia zmena žaloby nemôže byť posudzovaná ako následok informačného deficitu na žalobcovej strane, prípadne ako následok iného ospravedliteľného omylu, naopak, žalobca bol zastúpený advokátom, preto si mal byť v priebehu celého sporu vedomý toho, čo a akým spôsobom žaluje a ak v tomto smere pochybil, musí znášať procesné dôsledky s tým spojené. Dodal, že návrh na zmenu petitu z 12.12.2017 obsahoval síce údaj o vkladovom konaní č. Z.- XXXX/XXXX, čo však súd prvej inštancie nepovažoval za relevantné, keď v návrhu na zmenu žalobného petitu bola jednoznačne označená zmluva o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov z 25.08.2010. Súd prvej inštancie nemal preukázané žalobcom tvrdené úmyselné protiústavné účelové konanie žalovanej strany, na základe ktorého boli do spisu doložené dve zmluvy, pričom dôvod ich existencie nepovažoval za relevantný. Opätovne uviedol, že za podstatné považoval súd prvej inštancie doručenie návrhu na zmenu petitu z 12.12.2017, v ktorom žalobca ako odporovací právny úkon označil zmluvu zo dňa 25.08.2010. V danom čase tak mal žalobca vedomosť o dvoch zmluvách, avšak nepostupoval v súlade so zásadou „práva patria bdelym“ a pred podaním žaloby nenavrhol vyžiadať zmluvu, na základe ktorej došlo k vkladu vlastníckeho práva, aby mal vedomosť, ktorý právny úkon mal v danom prípade odporovať. Dodal, že ak by žalobca konal s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou, oboznámil by sa prostredníctvom súdu s katastrálnym spisom a až následne by zvážil, či je na mieste podať návrh na zmenu žalobného petitu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžf 65/2011. Súd prvej inštancie sa stotožnil aj s argumentáciou žalovanej, že v danej veci mal žalobca už v roku 2012, keď podal žalobu, nielen vedomosť o obsahu odporovaného právneho úkonu, ale sám zmluvou z 11.10.2010 aj disponoval, nakoľko ju predložil spolu so žalobným návrhom.

5. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“), na základe zásady úspechu s tým, že žalovaná mala vo veci plný úspech, pretože súd žalobu v celom

rozsahu zamietol, a preto priznal úspešnej žalovanej proti neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie podľa § 335 ods. 1 C.s.p. zrušil neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania, keďže žalobu zamietol.

II. Odvolanie

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v celom rozsahu, t.j. v rozsahu výroku I. až III. odvolanie. Uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za nesprávny z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. Namietal ďalej, že uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu vo veci samej bolo vydané bez toho, aby na to boli splnené procesné podmienky, pričom táto vada mala vplyv na napádané rozhodnutie vo veci samej.

7. Žalobca v odvolaní uviedol, že sa nestotožnil s právnym posúdením súdu prvej inštancie, že petit odporovacej žaloby musí obsahovať určité a zrozumiteľné označenie odporovaného právneho úkonu, a to uvedením účastníkov právneho úkonu, jeho dátumu a predmetu, nakoľko podľa názoru žalobcu odporovaný právny úkon nemusí byť vymedzený jeho dátumom, ak je vymedzený uvedením iných znakov, ktoré odporovaný právny úkon jednoznačne identifikujú. S poukazom na ust. § 42a ods. 1 a § 42b ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 132 ods. 1 C.s.p. uviedol, že žalobca má iba všeobecnú povinnosť naformulovať žalobný návrh (petit), na ktorý sú kladené všeobecné požiadavky určitosti a zrozumiteľnosti. Mal za to, že žalobca musí svoj nárok vyjadriť tak, aby bola splnená požiadavka materiálnej vykonateľnosti rozsudku, pričom táto je splnená vtedy, ak je možné žalobný petit prevzatý do výroku rozsudku vykonať niektorým zo spôsobov výkonu exekúcie. V danom prípade petit žaloby podľa § 42a a § 42b Občianskeho zákonníka obsahoval určité a zrozumiteľné vymedzenie odporovaného právneho úkonu. Právny názor súdu prvej inštancie je založený na neprípustnej extenzívnej interpretácii ust. § 132 ods. 1 C.s.p., a preto sa jedná o nesprávne právne posúdenie danej otázky súdom prvej inštancie, resp. o neprípustnú sudcovskú tvorbu práva, ktoré viedlo k tomu, že napriek skutočnosti, že zo žaloby, z návrhu na pripustenie zmeny žaloby, ako aj z ďalších podaní žalobcu jasne vyplýva, že žalobca sa v konaní snažil docieľiť neúčinnosť právneho úkonu, ktorým žalovaná nadobudla od dlžníka konkrétne nehnuteľnosti. Žalobca odporovaný úkon vymedzil celým radom identifikátorov (názov úkonu, zmluvné strany úkonu, nehnuteľnosti, ktorých sa úkon týkal, nadobúdateľ vlastníckeho práva na podklade predmetného úkonu, číslo vkladového konania a orgán, ktorý vklad vykonal) a súd prvej inštancie považoval za rozhodujúci žalobcom nesprávne označený dátum odporovaného úkonu.

8. Ďalej namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď napriek tomu, že návrh na pripustenie zmeny žaloby predložený žalobcom na pojednávaní dňa 12.12.2017 obsahoval nejednoznačné označenie odporovaného právneho úkonu, súd prvej inštancie nevyzval žalobcu na objasnenie podania, ale sám určil odporovaný právny úkon. Dodal, že v predmetnom návrhu sa dopustil zrejmej nesprávnosti, keď pri označení odporovateľného právneho úkonu uviedol dátum 25.08.2010 namiesto dátumu 11.10.2010 uvedeného v žalobe. Cieľom predmetného návrhu bolo rozšírenie žaloby o návrh na priznanie peňažnej náhrady, nie odporovanie inému úkonu, než aký žalobca vymedzil v žalobe. Cieľom žalobcu bolo naďalej dosiahnutie relatívnej neúčinnosti právneho úkonu, na základe ktorého žalovaná nadobudla od dlžníka konkrétne nehnuteľnosti. O uvedenom svedčí skutočnosť, že v predmetom návrhu na zmenu žaloby žalobca označil odporovaný právny úkon aj číslom vkladového konania, v ktorom bolo zapísané vlastnícke právo žalovanej na podklade zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov uzavretej medzi žalovanou a dlžníkom dňa 11.10.2010. Namietal, že súd prvej inštancie na podklade predmetnej zrejmej nesprávnosti dospel k záveru, že podaním predmetného návrhu na zmenu žaloby začala opätovne plynúť prekluzívna lehota pre odporovateľnosť zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov uzatvorenej medzi žalovanou a dlžníkom dňa 11.10.2010 a táto lehota márne uplynula dňa 19.11.2018, keďže podľa súdu prvej inštancie sa určenie neúčinnosti zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov uzatvorenej medzi žalovanou a dlžníkom dňa 11.10.2010 stalo predmetom konania opäť až dňa 14.01.2020, kedy podľa súdu prvej inštancie žalobca údajne podal ďalší návrh na zmenu žaloby. Podľa žalobcu, súd prvej inštancie pochybil, ak nevyzval žalobcu na objasnenie návrhu na zmenu žaloby predloženého dňa 12.12.2017 a znemožnil tak žalobcovi uskutočňovanie jeho procesných práv

v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax súdov (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo 13/2018 z 31.01.2019, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 07.08.2018, sp. zn. II. ÚS 755/2017). Namietal, že súd prvej inštancie bol povinný skúmať celý obsah žaloby, nielen petit, ktorý mal vykladať v spojení so skutkovými tvrdeniami žalobcu. Namietal, že súd prvej inštancie svojvoľne reinterpretoval predmetný návrh žalobcu a sám nesprávne určil odporovaný právny úkon, v dôsledku čoho bolo žalobcovi znemožnené uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Žalobca ďalej spochybnil, že na vydanie uznesenia č.k. 5C/305/2012-472 z 23.01.2020, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o návrhu žalobcu podanom dňa 14.01.2020 tak, že pripustil zmenu žaloby v časti zmeny označenia dátumu odporovanej zmluvy, neboli splnené procesné podmienky, nakoľko návrh žalobcu nepredstavoval zmenu žaloby. Dôvodil, že žalobca svojim návrhom nerozšíril uplatnené právo, neuplatnil iné právo, ani podstatne nezmenil, resp. nedoplnil rozhodujúce skutočnosti tvrdené v žalobe a v návrhu na zmenu žaloby, o ktorom bolo už skôr rozhodnuté. Hoci žalobca predmetný návrh označil ako „Návrh na pripustenie zmeny návrhu“, v predmetnom podaní neuviedol žiadne také skutočnosti, na podklade ktorých by predmetné podanie bolo možné vyhodnotiť ako zmenu žaloby. Súd je pritom viazaný obsahom podania, nie jeho označením. Z obsahu predmetného podania pritom jasne vyplýva, že žalobca ním sledoval iba opravu označenia dátumu odporovaného právneho úkonu. Žalobca takýmto spôsobom vlastne len iniciatívne opravil návrh na zmenu žaloby predložený súdu dňa 12.12.2017, a to bez toho, aby ho na to súd vyzval postupom podľa § 129 C.s.p., hoci tak bol súd povinný urobiť. Nie je teda pravdivé tvrdenie súdu prvej inštancie uvedené v bode 5 napádaného rozhodnutia, že „na pojednávaní konanom dňa 14.01.2020 právna zástupkyňa žalobcu doručila do spisu návrh na pripustenie zmeny návrhu, v ktorom žalobca žiadal, aby súd pripustil zmenu petitu žalobného návrhu.“ Súd predmetný návrh dezinterpretoval a nesprávne, v rozpore s ust. § 140 C.s.p. ho posúdil ako návrh na zmenu žaloby, pričom vydal uznesenie o pripustení zmeny žaloby bez toho, aby k tomu existoval podklad v zmysle § 140 ods. 1 alebo ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie nebol oprávnený predmetné uznesenie o pripustení zmeny žaloby vydať, ale mal v konaní bez ďalšieho postupovať na podklade pôvodnej žaloby, návrhu na zmenu žaloby predloženého súdu dňa 12.12.2017 a podania predloženého súdu dňa 14.01.2020, ktoré predstavuje opravu podľa § 129 C.s.p. Keďže súd prvej inštancie uznesením zo dňa 23.01.2020, č. k. 5C/305/2012-472 pripustil zmenu žaloby, hoci zo strany žalobcu nebolo urobené žiadne podanie, ktoré by odôvodňovalo taký procesný postup, pričom táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej, je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 2 C.s.p. S poukazom na vyššie uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a aby zrušil aj uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 23.01.2020, č.k. 5C/305/2012-472, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o pripustení zmeny žaloby.

10. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že žalobca, právne zastúpený advokátom, od začiatku vedenia sporu dňa 14.12.2012 identifikoval odporovaný právny úkon ako „zmluvu o vyporiadaní BSM uzavretej dňa 11.10.2010, na základe ktorej nadobudla žalovaná výlučné vlastnícke právo...“ , a teda sám žalobca identifikoval odporovaný právny úkon dátumom jeho účinenia, pričom zároveň túto listinu súdu aj predložil. Ďalej dňa 12.12.2017 žiadal žalobca zmenu žaloby, pričom identifikoval odporovaný právny úkon ako „zmluvu o vyporiadaní BSM uzavretej dňa 25.8.2010, na základe ktorej nadobudla žalovaná ...výlučné vlastnícke právo ...“, ktorú súd uznesením z 23.7.2018 pripustil. Uviedla, že sám žalobca identifikoval odporovaný právny úkon dátumom jeho účinenia, pričom zároveň túto (novú) listinu súdu dňa 16.10.2018 aj predložil, pričom ju musel mať k dispozícii už pri zmene žaloby v decembri 2017. Ďalej uviedla, že žalobca vykonal dňa 14.1.2020 „formálnu opravu“ a žiadal o ďalšiu zmenu žaloby, pričom identifikoval odporovaný právny úkon ako „zmluvu o vyporiadaní BSM uzavretej dňa 11.10.2010 ...., na základe ktorej nadobudla žalovaná ...výlučné vlastnícke právo ...“, ktorú súd uznesením z 23.1.2020 opäť pripustil. Žalovaná bola toho názoru, že v danej veci bolo nesporné, že existujú 2 rôzne právne úkony, a to na základe zistení samotného žalobcu, ktorý v priebehu času žiadal o určenie neúčinnosti raz jedného právneho úkonu, potom iného a potom opäť prvého z právnych úkonov, ktoré vždy identifikoval dátumom prejavenej vôle v ňom obsiahnutom. Podľa žalovanej, samotný žalobca potom vedome označil 2 rôzne právne úkony dlžníka, ktoré vždy identifikoval (od seba odlišil) práve dátumom, pričom dátum právneho úkonu je zásadným identifikátorom dvoch rozličných (hoc podobných) právnych úkonov. Zhrnula, že otázka dátumu (dvojstranného) právneho úkonu, ktorému žalobca odporuje, je významná z pohľadu hmotného práva, keďže nedodržanie prekluzívnej 3 ročnej lehoty má za následok zánik práva veriteľa odporovať takémuto právnomu úkonu. Poznamenala, že

dátum právneho úkonu pritom v danej veci nezisťoval súd, keďže dátum odporovaného právneho úkonu jednoznačne určil už samotný žalobca. Uviedla, že žalobca si mal byť vedomý hmotnoprávných dôsledkov svojich procesných úkonov spojených so zmenou žaloby, ktorej sa sám domáhal a ktoré zmeny napokon znamenali neúspech žalobcu v konaní v dôsledku zániku jeho práva odporovať právnomu úkonu. Nestotožnil sa ani s tvrdením žalobcu, že jeho podanie z 12.12.2017 bolo „zrejme nesprávne“ a súd mal túto zjavnú vadu zistiť a vyzvať stranu konania na objasnenie nejasného podania postupom podľa § 129 C.s.p. Zdôraznil, že žalobca je dominus litis, ktorý disponuje so žalobným návrhom. Je toho názoru, že v prípade, ak súd pripustil návrh žalobcu na zmenu žalobného petitu, nie je možné postup súdu hodnotiť ako zásah do práva na spravodlivý proces a uplatniť ako odvolací dôvod § 365 ods. I, písm. b) C.s.p.

11. Žalobca v replike na vyjadrenie žalovanej zotrval na svojej pôvodnej argumentácii.

II. Právne posúdenie

12. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd sa stotožňuje s nosnými dôvodmi napadnutého rozsudku a konštatuje ich vecnú správnosť (§ 387 ods. 2 C.s.p.)

13. Podľa § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkové právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

14. Podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka, odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrať svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukraťený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukraťiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

15. Podľa § 139 C.s.p., žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu.

16. Podľa § 140 C.s.p., zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo (ods. 1). Zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe (ods. 2). Za zmenu žaloby sa nepovažuje úkon žalobcu, ktorým mení uplatnený nárok, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu (ods. 3).

17. Za použitia vyššie uvedených zákonných ustanovení odvolací súd v preskúmvanej veci konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 C.s.p., pretože súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver o nedôvodnosti žaloby žalobcu dostatočne a zrozumiteľne vysvetlil a odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo odpoveď na skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom konania, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo nebolo žalobe žalobcu vyhovené. S poukazom na konštantnú judikatúru Ústavného súdu SR, ako aj Najvyššieho súdu SR odvolací súd uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. S poukazom na uvedené, ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2009, sp. zn. 2 Cdo 238/2008, sa odvolací súd zaoberal len tými odvolacími námietkami a argumentmi žalovaného, ktoré boli pre rozhodnutie o odvolaní odvolacím súdom relevantné.

18. Žalobca sa v konaní domáhal proti žalovanej určenia neúčinnosti zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov uzatvorenej dňa 11.10.2010 medzi žalovanou a jej bývalým manželom Z.Í. A., na základe ktorej žalovaná nadobudla výlučné vlastnícke právo k nehnuteľnostiam uvedeným v bode 1. odôvodnenia tohto rozsudku. K žalobe pripojil aj kópiu zmluvy o vyporiadaní BSM zo dňa 11.10.2010. Nárok uplatnený v žalobe odôvodnil tým, že dňa 25.01.2010 uzatvoril s Z. A. (ďalej aj ako „dlžník“) zmluvu o pôžičke, na základe ktorej poskytol žalobca dlžníkovi peňažné prostriedky vo výške 730.000,- eur, ktoré sa dlžník zaviazal vrátiť žalobcovi ako veriteľovi najneskôr do 31.01.2011. Dlžník uznal svoj záväzok v Notárskej zápisnici č. G., G. XXXX/XXXX, G. XXXX/XXXX, ktorá sa stala exekučným titulom v zmysle § 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku. K ukráteniu žalobcu došlo konaním Z. A. (dlžníka) tým, že v čase, keď je pohľadávka žalobcu vykonateľná, uzatvoril dňa 11.10.2010 so žalovanou zmluvu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a tým zmenšil svoj majetok a znemožnil vymožitelnosť danej pohľadávky v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 2390/2012. Žalovaná nadobudla štyri mesiace pred splatnosťou zmluvy o pôžičke výlučné vlastníctvo k prevažnej väčšine nehnuteľností patriacich do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ku ktorým mal dlžník v čase vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov výlučné vlastnícke právo, a to aj napriek tomu, že si bol vedomý svojich záväzkov voči žalobcovi. Žalobca súčasne v žalobe uviedol aj prehľad nehnuteľností, ku ktorým v zmysle predmetnej zmluvy o vyporiadaní BSM nadobudla výlučné vlastnícke právo žalovaná (čl. 4,5). Dlžník následne previedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam špecifikovaným v zmluve o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov ako aj spoločnosť DOMSTAVBA, spol. s r.o., v ktorej bol spoločníkom, na iné osoby. Žalobca ďalej odôvodnil svoj nárok aj tým, že žalovaná musela vedieť pri vynaložení náležitej starostlivosti o úmysle dlžníka ukrátiť žalobcu ako svojho veriteľa.

19. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na zistenie skutočností rozhodujúcich pre posúdenie dôvodnosti žaloby žalobcu a v súlade s ust. § 42a a § 42b Občianskeho zákonníka skúmal splnenie zákonom stanovených podmienok odporovateľnosti zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorými sú: existencia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa proti dlžníkovi, uskutočnenie právneho úkonu dlžníkom v posledných troch rokoch, úmysel dlžníka právnym úkonom ukrátiť veriteľa, a že právnym úkonom aj skutočne došlo k ukráteniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa a správne dospel k záveru o nedôvodnosti žalobcom uplatneného nároku vzhľadom na uplynutie hmotnoprávnej prekluzívnej lehoty na podanie žaloby.

20. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie, ktorými je odvolací súd viazaný (§ 383 C.s.p.) vyplýva, že žalobca podal dňa 14.11.2012 žalobu o určenie neúčinnosti zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov z 11.10.2010, ktorú aj k žalobe pripojil (čl. 18). Na pojednávaní konanom dňa 12.12.2017 žalobca predložil súdu písomný návrh na pripustenie zmeny návrhu (č.l. 323 spisu), ktorý odôvodnil tým, že v predmetnom konaní sa domáha určenia neúčinnosti právneho úkonu - dohody o vyporiadaní BSM, a že v súvislosti s majetkovými pomermi žalovanej nie je do budúca možné zabezpečiť existenciu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, v prípade ktorých by mohol byť žalobca v prípade úspechu v súdnom spore uspokojený, ako aj vzhľadom na to, že podľa platnej právnej úpravy nie je zmena žaloby možná v odvolacom konaní, žiadal, aby súd pripustil zmenu petitu žalobného návrhu v znení uvedenom v tomto písomnom podaní. Súd prvej inštancie požadovanému návrhu žalobcu na pripustenie zmeny žalobného návrhu, tak ako ho špecifikoval žalobca v tomto písomnom podaní vyhovel uznesením č.k. 5C/305/2012-391 z 23.07.2018 (č.l. 391 spisu) v nasledovnom znení:

21. „I. Zmluva o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov uzatvorená dňa 25.08.2010 medzi U. A., G. XX.XX.XXXX, K.: G. XXX/XX, A. W. Q. Z. A.M., G.. XX.XX.XXXX, K.: G. XXX/XX, A. W., na základe ktorej nadobudla žalovaná na základe vkladu Z.-XXXX/XXXX z 22.10.2010 výlučné vlastnícke právo k:

- rodinnému domu označenému súpisným číslom XXX, postavenému na pozemku parcele č. XXXX/X, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísanému na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- rodinnému domu označenému súpisným číslom XXX, postavenému na pozemku parcele č. XXXX/X, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísanému na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- rozostavanej stavbe bez súpisného čísla, postavenej na parcele č. XXXX/X, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX vedenej Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu, pozemku, parcele č. XXXX/X, o výmere 385 m², druh pozemku: zastavené plochy

a nádvoria, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemku, parcele č. XXXX/X, o výmere 385 m², druh pozemku: zastavené plochy a nádvoria o výmere 385 m², okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemku, parcele č. XXXX/X, o výmere 298 m², druh pozemku: zastavené plochy a nádvoria, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemku, parcele č. XXXX/X, o výmere 426 m², druh pozemku: záhrady, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemku, parcele č. XXXX/X, o výmere 552 m², druh pozemku: zastavené plochy a nádvoria, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemku, parcele č. XXXX/X, o výmere 401 m², druh pozemku: záhrady, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemku, parcele č. XXXX/X, o výmere 121 m², druh pozemku: zastavené plochy a nádvoria, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemku, parcelu č. XXXX/X, o výmere 489 m², druh pozemku: záhrady, parcela registra C, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu, je voči žalobcovi neúčinná.
II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi peňažnú náhradu zodpovedajúcu vymáhanej pohľadávke žalobcu vo výške, ktorá bude určená znaleckým posudkom najviac vo výške nevyožnenej pohľadávky žalobcu, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
III. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.“

22. Žalobca na pojednávaní konanom dňa 16.10.2018 (č.l. 405 spisu) dodatočne predložil kópiu zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželstvo dňa 25.08.2010 (č.l. 399 spisu), táto zmluva nebola prílohou návrhu na pripustenie zmeny petitu a z výpovede právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní vyplynulo aj, že v súvislosti s trestným konaním vyšlo na povrch, že boli uzatvárané zmluvy (o vyporiadaní BSM) s rôznym dátumom, a že zmluva zo dňa 25.08.2010 bola založená protistranou v niektorom konaní alebo p. A.M.. Z výpovede žalobcu ďalej vyplynulo, že v súvislosti s niektorým konaním, ktoré medzi stranami prebiehali a bolo ich viac, boli tieto verzie (zmlúv) predkladané buď žalovanou alebo p. A. a pre vylúčenie pochybnosti navrhol súdu z príslušnej správy katastra alebo OU predložiť znenie dohody, ktorá bola predmetom vkladu Z. - XXXX/XXXX zo dňa 22.10.2010 (LV XXXX - k.ú. A. W., LV XXXX - k.ú. A. W.). Následne žalobca na pojednávaní konanom dňa 14.01.2020 (č.l. 469 spisu) podal návrh na pripustenie zmeny žalobného petitu z 13.01.2020 (č.l. 464 spisu), čo odôvodnil skutočnosťou, že z obsahu súdneho spisu vyplýva, že predmetom konania o povolení vkladu bola zmluva o vyporiadaní BSM uzatvorená dňa 11.10.2010, a preto formálne opravuje doteraz pripustené znenie žalobného návrhu. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 5C/305/2012-472 z 23.01.2020 (č.l. 472 spisu) pripustil zmenu žaloby v žalobcom navrhovanom znení:

23. „I. Zmluva o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov uzatvorená dňa 11.10.2010 medzi U. A., G.. XX.XX.XXXX, K.: G. XXX/XX, A. W. a Z. A., G.. XX.XX.XXXX, K.: G. XXX/XX, A. W., na základe ktorej nadobudla žalovaná na základe rozhodnutia Správy katastra O., č. Z.-XXXX/XXXX výlučné vlastnícke právo k:
- rodinnému domu označenému súpisným číslom XXX, postavenému na pozemku parcele č. XXXX/X, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísanému na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- rodinnému domu označenému súpisným číslom XXX, postavenému na pozemku parcele č. XXXX/X, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísanému na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- rozostavanej stavbe bez súpisného čísla, postavenej na parcele č. XXXX/X, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX vedenej Správou katastra O.,

- pozemku, parcele č. XXXX/X, o výmere 385 m², druh pozemku: zastavené plochy a nádvoria o výmere 385 m², okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemku, parcele č. XXXX/X, o výmere 298 m², druh pozemku: zastavené plochy a nádvoria, okres: O.k, obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra O.,
- pozemku, parcele č. XXXX/X, o výmere 426 m², druh pozemku: záhrady, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra O.,
- pozemku, parcele č. XXXX/X, o výmere 552 m², druh pozemku: zastavené plochy a nádvoria, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra O.,
- pozemku, parcele č. XXXX/X, o výmere 401 m², druh pozemku: záhrady, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu,
- pozemku, parcele č. XXXX/X, o výmere 308 m², druh pozemku: zastavené plochy a nádvoria, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra O.,
- pozemku, parcelu č. XXXX/X, o výmere 489 m², druh pozemku: záhrady, parcela registra C, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra O., je voči žalobcovi neúčinná.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi peňažnú náhradu zodpovedajúcu vymáhanej pohľadávke žalobcu vo výške, ktorá bude určená znaleckým posudkom najviac vo výške nevyožnenej pohľadávky žalobcu, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.“

24. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že trojročná prekluzívna lehota na podanie odporovacej žaloby voči právnomu úkonu - zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 11.10.2010 uzatvorenej medzi U. A. a jej bývalým manželom a dlžníkom Z. A., na základe ktorej nadobudla žalovaná podľa rozhodnutia Správy katastra O., č. Z.-XXXX/XXXX výlučné vlastnícke právo k nehnuteľnostiam špecifikovaným v predmetnej zmluve, začala plynúť deň nasledujúci po dni, ku ktorému vznikli účinky vkladu práva do katastra nehnuteľností, t.j. 23.10.2010 (č.l. 409 spisu) do 13.11.2012 (do dňa podania žaloby) a následne od podania návrhu žalobcu na pripustenie zmeny žalobného petitu dňa 12.12.2017, a ktorá uplynula dňa 19.11.2018, tak ako to správne ustálil súd prvej inštancie. Pokiaľ sa žalobca ďalšou zmenou žalobného petitu z 14.01.2020 domáhal svojho nároku, urobil tak po uplynutí 3 ročnej lehoty na podanie žaloby o určenie neúčinnosti zmluvy o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov uzatvorenej dňa 11.10.2010.

25. Za takéhoto stavu, ak žalobca podal odporovaciu žalobu po uplynutí lehoty, ktorá je prekluzívnou lehotou v zmysle § 42a od. 2 Občianskeho zákonníka, a na plynutie ktorej súd prihliada ex offo, neobstojí tvrdenie žalobcu, že zo žaloby, z návrhu na pripustenie zmeny žaloby, ako aj z ďalších podaní žalobcu bolo zrejmé, čoho sa žalobca v konaní domáha a to aj s poukazom na jednotlivé identifikátory. Odporovacia (tzv. negatívna) žaloba žalobcu z 14.11.2012 a následná zmena žalobného petitu z 12.12.2017 nie sú obsahovo identické, vzhľadom na to, že v zmene žalobného návrhu z 12.12.2017 absentuje špecifikácia nehnuteľnosti a to „(...)pozemku, parcele č. XXXX/X, o výmere 187 m², druh pozemku: zastavené plochy a nádvoria, okres: O., obec: A. W., katastrálne územie: A. W., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu (...)“, a teda sa jedná o iný odporovaný právny úkon žalobcu, preto námietka žalobcu, že sa jedná iba o nesprávne označený dátum, resp. zrejmu nesprávnosť v zmene žalobného návrhu neobstojí. V prípade trojročnej objektívnej hmotnoprávnej lehoty, ktorá je počítaná od momentu uzavretia odporovateľného právneho úkonu, bolo potrebné označiť presný dátum uzavretia tohto úkonu aj napriek tomu, že vo výpise z listu vlastníctva je uvedený titul nadobudnutia vlastníckeho práva „dohoda manželov o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov podľa Z. XXXX/XXXX zo dňa 22.10.2010“, pretože tento dátum je dôležitý pre určenie začiatku plynutia trojročnej objektívnej lehoty.

26. Rovnako v tomto smere je irelevantná aj námietka žalobcu, že súd prvej inštancie mal postupom podľa § 129 C.s.p. vyzvať stranu konania na odstránenie väd podania vzhľadom na to, že petit žalobného návrhu bol naformulovaný všeobecne. Odvolací súd zdôrazňuje, že zmena návrhu na začatie konania (žaloby) žalobcu je základným dispozičným úkonom predmetom konania, je teda prejavom

tzv. dispozičného princípu sporového konania a umožňuje strane, aby modifikovala svoj žalobný návrh. Odvolací súd nemohol priznať relevanciu ani odvolacej námietke žalobcu, že cieľom návrhu na pripustenie zmeny žaloby zo dňa 11.12.2017 bolo rozšírenie žaloby o návrh na priznanie peňažnej náhrady a nie odporovanie inému úkonu než aký žalobca vymedzil v žalobe, a na podklade ktorého žalovaná nadobudla od dlžníka konkrétne nehnuteľnosti, nakoľko žalobca v návrhu na zmenu žaloby označil odporovateľný právny úkon aj číslom vkladového konania, v ktorom bolo zapísané vlastnícke právo žalovanej na podklade zmluvy o vyporiadaní BSM zo dňa 11.10.2010. Odvolací súd konštatuje, že žalobca už pri podaní žaloby dňa 14.11.2012 označil správne právny úkon, ktorého určenia neúčinnosti sa žalobca podanou odporovacou žalobou domáhal. Súčasne k žalobe pripojil aj odporovaný právny úkon, t.j. zmluvu o vyporiadaní BSM zo dňa 11.10.2010 a ako dôvod zmeny žaloby v písomnom podaní zo dňa 14.11.2012 uviedol jednak to, že v súvislosti s majetkovými pomermi žalovanej nie je do budúca možné zabezpečiť existenciu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, v prípade ktorých by mohol byť žalobca v prípade úspechu v súdnom spore uspokojený a jednak to, že podľa platnej právnej úpravy nie je zmena žaloby možná v odvolacom konaní. Pokiaľ žalobca tvrdil, že odporovaný právny úkon označil číslom vkladového konania a z tohto dôvodu bol odporovateľný právny úkon identifikovaný správne, tak s týmto sa nie je možné stotožniť, pretože ako správne žalovaná uviedla pred súdom prvej inštancie, žalobca už po podaní žaloby mohol požiadať súd o vykonanie dokazovania v tomto smere, teda žiadať, aby súd prvej inštancie pripojil katastrálny spis v predmetnom vkladovom konaní a zistiť tak presné znenie dohody o vyporiadaní BSM, ak mal pochybnosti o predloženej dohode o vyporiadaní BSM z 11.10.2010. Navyše je potrebné uviesť, že hoci žalobca prvý návrh na zmenu žaloby podal až dňa 12.12.2017, keďže si zrejme nebol istý, na základe ktorej dohody o vyporiadaní BSM bol povolený vklad do katastra nehnuteľností, žalobca až na pojednávaní konanom dňa 16.10.2018 navrhol súdu prvej inštancie, aby z príslušnej správy katastra predložil znenie dohody, ktorá bola predmetom vkladu Z. - XXXX/XXXX zo dňa 22.10.2010 a v ten istý deň súd prvej inštancie aj požiadal Katastrálny úrad o predloženie predmetnej dohody o vyporiadaní BSM. Splnomocnenkyňa právneho zástupcu žalobcu dňa 07.01.2019 nahliadla do súdneho spisu, kedy sa žalobca mohol oboznámiť s oznámením Okresného úradu O., katastrálny odbor zo dňa 13.11.2018, prílohou ktorého bolo rozhodnutie Správy katastra O. č.Z.-XXXX/XXXX zo dňa 22.10.2010 o povolení vkladu vlastníckeho práva žalovanej k nehnuteľnostiam na základe dohody o vyporiadaní BSM zo dňa 11.10.2010 a ďalšou prílohou bola zmluva a o vyporiadaní BSM zo dňa 11.10.2010. Ďalší návrh na pripustenie zmeny žaloby predložil žalobca súdu až dňa 14.01.2020. Žalobcovi muselo byť zrejmé, že zmena žaloby má význam z pohľadu aj hmotnoprávných účinkov, najmä z pohľadu zastavenia (spočívania) plynutia premlčacej lehoty. Hmotnoprávne účinky zmeneného návrhu nastanú od uplatnenie zmeneného návrhu na súde, ktorým dňom sa zastavuje (prerušuje) plynutie premlčacej lehoty pre nárok uplatnený v zmenenej žalobe. Hoci by zmena žaloby mala aj vady, hmotnoprávne účinky zmeny žaloby (spočívanie plynutia premlčacej lehoty) aj tak nastanú (NS SR sp.zn. 6Cdo 202/2016, P. XX/XXXX). Ak teda žalobcovi nebolo zrejmé na základe akej konkrétnej dohody o vyporiadaní BSM bol povolený vklad vlastníckeho práva žalovanej nehnuteľností, resp. aký bol dátum jej uzatvorenia, odvolaciemu súdu nie je zrejmé, prečo vyčkával až do 16.10.2018, keď mu muselo byť zrejmé, že podaním návrhu na zmenu žaloby sa vystavil riziku uplynutia objektívnej trojročnej lehoty v zmysle ust. § 42a Občianskeho zákonníka v dôsledku prerušenia jej plynutia, a opätovne návrh na zmenu žaloby podal až dňa 14.01.2020, hoci katastrálny odbor OU O. odpoveď na žiadosť súdu prvej inštancie doručil súdu už dňa 16.11.2018.

27. Odvolací súd zastáva názor, že z návrhu na zmenu žaloby bolo jednoznačne zrejmé čoho sa týka a čo sa ňou sleduje, a teda v žiadnom prípade nemohol súd prvej inštancie dospieť k záveru o nezrozumiteľnosti žaloby, keďže žalobca v návrhu na zmenu žaloby presne uviedol, voči ktorej dohode o vyporiadaní BSM odporovacia žaloba smeruje a ktorú aj následne súdu predložil. Bol to žalobca, a nie žalovaná, ktorý disponoval dvoma zmluvami o vyporiadaní BSM, hoci jedna z nich bola právne neúčinná (dohoda o vyporiadaní BSM z 25.08.2010) a svedkyňa B.. W. V. aj objasnila dôvod tejto neúčinnosti, a preto bolo na žalobcovi aby jasne, presne a dostatočne určito špecifikoval, čoho sa podanou žalobou domáhal najmä v prípade, ak disponoval dvoma rôznymi zmluvami o vyporiadaní BSM. Žalobca teda presne, určito a zrozumiteľne v písomnom podaní označenom ako návrh na zmenu žaloby zo dňa 11.12.2017 (doručeného súdu dňa 12.12.2017) vyjadril, čoho sa svojím podaním domáha a právny úkon v petite odporovacej žaloby označil nezameniteľným spôsobom, ktorým v tomto prípade je aj dátum uzavretia dohody o vyporiadaní BSM. Je potrebné zdôrazniť, že žalobca už pri podaní žaloby zmluvou o vyporiadaní BSM zo dňa 11.10.2010 disponoval a určenia neúčinnosti ktorej sa domáhal. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/105/2020 zo dňa 25.11.2021: „Zmena žaloby je prejavom (jednou z foriem) dispozičnej zásady, ktorá je typická pre sporové konanie

a umožňuje strane sporu vystupujúcej na strane žalobcu (na strane žalovaného len v prípade zmeny vzájomnej žaloby), aby modifikovala svoj žalobný návrh, ktorý však nie je prostriedkom procesného útoku alebo obrany. Zmenou žaloby sa nerozumie len zmena petitu žaloby, ale sa ňou rozumejú akákoľvek podstatné zmeny, doplnenia a upresnenia návrhu.“ Navyše v danej veci mal žalobca ako strana sporu kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom. Odvolací súd dáva do pozornosti žalobcovi zásadu, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. V tomto smere je irelevantnou aj ďalšia námietka žalobcu, že súd prvej inštancie pochybil, ak uznesením č.k. 5C/305/2012-472 z 23.01.2020 pripustil zmenu žalobného petitu a toto uznesenie žiadal aj zrušiť. Odvolací súd vo vzťahu k uvedenému poukazuje na ust. § 381 C.s.p., podľa ktorého odvolací súd nie je viazaný odvolacím návrhom a námietky voči tomuto uzneseniu vyhodnotil ako odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 2 C.s.p., na ktoré ustanovenie aj sám žalobca v podanom odvolaní poukazuje. To znamená, že jednou z odvolacích námietok žalobcu voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie je aj uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bola pri pripustení zmena žaloby, keďže súd prvej inštancie návrh žalobcu, ktorý sledoval opravu označenia dátumu odporovaného právneho úkonu, dezinterpretoval a nesprávne, v rozpore s úpravou v ust. § 140 C.s.p. ho posúdil ako návrh na zmenu žaloby a vydal uznesenie o pripustení zmeny žaloby. Súd prvej inštancie preto nebol oprávnený predmetné uznesenie o pripustení zmeny žaloby vydať, ale podľa názoru žalobcu mal v konaní postupovať na podklade pôvodnej žaloby. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že svojím podaním sledoval opravu predchádzajúceho žalobného návrhu, a to v časti označenia dátumu uzavretia podporovanej zmluvy a s týmto odvolacím dôvodom sa vysporiadal vyššie. Je potrebné uviesť, že ak by aj žalobca mienil svojim odvolaním zrušiť uznesenie, ktorým bola pripustená zmena žaloby, tak proti tomuto uzneseniu odvolanie v zmysle ust. § 357 nie je prípustné a navyše odvolanie voči tomuto uzneseniu by bolo podané aj oneskorene, ktoré dôvody by zakladali odmietnuť odvolanie žalobcu voči tomuto uzneseniu podľa ust. § 386 písm. a), písm. c) C.s.p.

28. Odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky žalobcu ako nedôvodné, nespôsobilé privodiť zrušenie alebo zmenu napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť, že rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami sporových strán, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného, a teda riadne odôvodneného rozhodnutia, pričom sporovým stranám musí dať odpoveď na podstatné otázky a skutočnosti, čím sa súd prvej inštancie aj riadil, svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, keď sa vysporiadal s podstatnými tvrdeniami oboch sporových strán, ktoré prezentovali v rámci svojej argumentácie v spore. Odvolací súd nemá o správnosti jeho záverov pochybnosti, nakoľko sú dostatočne odôvodnené, logické a založené na riadne vykonanom dokazovaní, správnom hodnotení dôkazov a správnom právnom posúdení veci. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

29. Súd prvej inštancie neporušil právo strán na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil rešpektujúc zásady formálnej logiky. Na základe uvedeného, obsah odvolania žalovaného nebol preto spôsobilý spochybníť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov v ňom uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu, alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. Odvolací súd pripomína, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo sporovej strany stotožniť sa s jej právnymi názormi, návrhmi na vykonanie dôkazov alebo hodnotením dôkazov súdom a obsahom základného práva na spravodlivý proces nie je ani právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom sporovej strany, resp. právo na úspech v konaní. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil vrátane výroku o trovách konania (druhý výrok), pretože súd prvej inštancie náležite aplikoval zásadu úspechu v spore podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p.,

30. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti

za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. V predmetnom prípade bola v odvolacom konaní plne úspešná žalovaná, preto jej odvolací súd priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

31. V zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

32. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- c) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- d) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne / dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).